ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-NOVICE ZAVODA IZRIIS | PROGRAM »IZBERI ZDRAVO ŽIVLJENJE!«

Maj 2026

Aktualno in strokovno ozadje · preventiva in zdravje · št. 5/2026

V TEJ ŠTEVILKI

01 Preventiva skozi ustvarjalnost Slovenija

02 TIGER hackathon IZRIIS

03 Novi nikotinski izdelki Italija

04 Dan brez tobaka Madžarska

05 Tobačna politika Evropa

06 Dan brez tobaka Svet

31. maj je svetovni dan brez tobaka. Foto: Shopify Photos / Burst

Aktualno

01 | SLOVENIJA

Preventiva skozi ustvarjalnost

IZRIIS je 18. maja poročal o delavnicah na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo Ljubljana. Preventivne vsebine so povezali z vizualnim izražanjem.

Vir: Zavod IZRIIS: Preventiva skozi ustvarjalnost – delavnice na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo Ljubljana, 18. 5. 2026.

Foto: Zavod IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

02 | IZRIIS

TIGER hackathon

Objava 13. maja predstavlja mednarodni hackathon za inovacije pri upravljanju zdravstvenih podatkov in aktivnem staranju.

Vir: Zavod IZRIIS: TIGER International Hackathon: Develop Innovative Solutions for Current eHealth Challenges, 13. 5. 2026.

Simbolična fotografija: Burst

Vodilni partner projekta je ICS Internationalisation Centre Styria (Gradec); Zavod IZRIIS je projektni partner. Program: Interreg Alpine Space 2021–2027.

850.000

dijakov, starih 14–17 let

03 | ITALIJA

Novi nikotinski izdelki

ISS je 29. maja opozoril, da je v zadnjem mesecu več kot 850.000 dijakov, starih 14–17 let, uporabljalo izdelke s tobakom ali nikotinom.

Vir: Istituto Superiore di Sanità (ISS): Giornata senza tabacco: in Italia meno sigarette tradizionali, ma i nuovi prodotti a base di nicotina attirano le donne e i più giovani, 29. 5. 2026.

04 | MADŽARSKA

Dan brez tobaka

Madžarska stran WHO 31. maja poudarja zaščito mladih pred privlačnimi aromami in oglaševanjem nikotina.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), stran za Madžarsko: World No Tobacco Day 2026: unmasking the appeal – countering nicotine and tobacco addiction, 31. 5. 2026.

05 | EVROPA

Tobačna politika

Smoke Free Partnership je 26. maja predstavila Tobacco Control Scale 2025, primerjalni pregled tobačne politike 37 evropskih držav.

Vir: Smoke Free Partnership: New Tobacco Control Scale reveals Europe going backwards on tobacco control amid resistance to stronger EU tax reform, 26. 5. 2026.

Foto: Adrien Olichon / Burst

06 | SVET

Dan brez tobaka

WHO 31. maja opozarja, da 40 milijonov mladostnikov, starih 13–15 let, po svetu uporablja tobak.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): World No Tobacco Day 2026 – Unmask the appeal: countering tobacco and nicotine addiction, 31. 5. 2026.

Strokovna gradiva

Stalne vsebine: referenčni viri za preventivno delo (ne nove mesečne objave).

07 **Zdravje mladih** SLOVENIJA

NIJZ v Sloveniji izvaja mednarodno raziskavo HBSC o z zdravjem povezanih vedenjih mladostnikov; zadnje poročilo zajema podatke za leto 2022. Pri preventivi je pomembno upoštevati starost, okolje in potrebe mladih.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ): Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022), 2023.

08 **Kakovost preventive** SLOVENIJA

Inštitut Utrip ponuja strokovne vire za načrtovanje preventivnih programov, med drugim slovensko izdajo evropskih standardov kakovosti v preventivi. Pri izbiri programa preverimo cilje, usposobljenost izvajalcev in evalvacijo.

Vir: Inštitut Utrip: Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik.

09 **Zdrava pljuča** SLOVENIJA

Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije predstavlja rehabilitacijsko vadbo; obremenitve naj bodo individualno prilagojene.

Vir: Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije: Pridružite se rehabilitacijski vadbi.

10 **Okolja brez dima** EVROPA

Priporočilo Sveta EU iz decembra 2024 spodbuja zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli tudi zunaj zaprtih prostorov. Gre za priporočilo, ne neposredno prepoved.

Vir: Svet Evropske unije: Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02, 12. 12. 2024.

11 **Standardi preventive** SVET

WHO in UNODC v mednarodnih standardih preventive uporabe drog izpostavljata strukturirane in razvojno prilagojene programe ter sodelovanje družin in šol.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC): International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018, 7. 12. 2018.

12 **Dostopnost in varnost** DIGITALNO ZDRAVJE

Vodnik WHO za telemedicino iz leta 2022 obravnava načrtovanje, izvedbo in vzdrževanje storitev. Dostopnost in varstvo podatkov sta pomembna pri izbiri orodij.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): Consolidated telemedicine implementation guide, 9. 11. 2022.

Viri

Stanje povezav: 27. 11. 2026. Številke ustrezajo zaporednim številkam prispevkov.

01 Zavod IZRIIS. *Preventiva skozi ustvarjalnost – delavnice na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo Ljubljana*. 18. 5. 2026. https://izriis.org/2026/05/18/preventiva-skozi-ustvarjalnost-delavnice-na-srednji-soli-za-oblikovanje-in-fotografijo-ljubljana/

02 Zavod IZRIIS. *TIGER International Hackathon: Develop Innovative Solutions for Current eHealth Challenges*. 13. 5. 2026. https://izriis.org/2026/05/13/tiger-international-hackathon-develop-innovative-solutions-for-current-ehealth-challenges/

03 Istituto Superiore di Sanità (ISS). *Giornata senza tabacco: in Italia meno sigarette tradizionali, ma i nuovi prodotti a base di nicotina attirano le donne e i più giovani*. 29. 5. 2026. https://www.iss.it/web/guest//comunicati-stampa/-/asset_publisher/fjTKmjJgSgdK/content/id/10927479

04 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), stran za Madžarsko. *World No Tobacco Day 2026: unmasking the appeal – countering nicotine and tobacco addiction*. 31. 5. 2026. https://www.who.int/hungary/events/item/2026/05/31/default-calendar/world-no-tobacco-day-2026--unmasking-the-appeal---countering-nicotine-and-tobacco-addiction

05 Smoke Free Partnership. *New Tobacco Control Scale reveals Europe going backwards on tobacco control amid resistance to stronger EU tax reform*. 26. 5. 2026. https://www.smokefreepartnership.eu/news/sfp-news/press-release-new-tobacco-control-scale-reveals-europe-going-backwards-on-tobacco-control-amid-resistance-to-stronger-eu-tax-reform

06 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *World No Tobacco Day 2026 – Unmask the appeal: countering tobacco and nicotine addiction*. 31. 5. 2026. https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day/2026

07 Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). *Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022)*. 2023. https://nijz.si/publikacije/z-zdravjem-povezana-vedenja-v-solskem-obdobju-med-mladostniki-v-sloveniji-izsledki-mednarodne-raziskave-hbsc-2022/

08 Inštitut Utrip. *Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik*. https://www.institut-utrip.si/evropski-standardi-kakovosti-na-podrocju-preventive-hitri-vodnik/

09 Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije. *Pridružite se rehabilitacijski vadbi*. https://www.dpbs.si/sl/zivimo-zdravo/telesna-aktivnost/pridruzite-se-rehabilitacijski-vadbi/

10 Svet Evropske unije. *Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02*. 12. 12. 2024. https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/7425/oj

11 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC). *International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018*. 7. 12. 2018. https://www.who.int/publications/i/item/international-standards-for-drug-use-prevention-second-edition-2018

12 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *Consolidated telemedicine implementation guide*. 9. 11. 2022. https://www.who.int/publications/i/item/9789240059184

Fotografije: naslovna: Shopify Photos / Burst (Shopify), prosta licenca Burst; 01: Zavod IZRIIS; 02: Shopify Photos / Burst (Shopify), prosta licenca Burst (simbolična fotografija); 05: Adrien Olichon / Burst (Shopify), prosta licenca Burst.

ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-novice izdaja Zavod IZRIIS – Informacijski raziskovalni inštitut za izobraževanje in svetovanje v okviru programa »Izberi zdravo življenje!«. Prispevki povzemajo javno dostopne vire; za vsebino izvirnih strani odgovarjajo njihovi izdajatelji.

 © 2026 Zavod IZRIIS